

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΙΘΑΚΗΣ 29, 112 57 ΑΘΗΝΑ
url: <http://www.aueb.gr/statistical-institute>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
& ΕΡΕΥΝΑΣ

Ιθάκης 29
Αθήνα 112 57
e-mail: stat-ins@aub.gr
url: <http://www.aueb.gr/statistical-institute>

Διαβουλεύσεις των
ευρωπαίων πολιτών
Κάντε τη φωνή σας να ακουστεί

www.european-citizens-consultations.eu

Η Μετανάστευση και ο Διεθνής ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κόσμο και η διαχείριση της αποδημίας

Ποιό είναι το θέμα;

Καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι έρχονται στην Ευρώπη από το εξωτερικό, είτε για να αναζητήσουν ένα καλύτερο μέλλον, είτε για να ξεφύγουν από τον πόλεμο, την καταδίωξη και τις φυσικές καταστροφές, η μετανάστευση αποτελεί πλέον κορυφαίο ζήτημα στην πολιτική ατζέντα των περισσότερων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα φορτωμένα πλοία των παράνομων μεταναστών που φθάνουν στις όχθες της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Ελλάδας κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, αποτελούν μια ανάγλυφη εικόνα της κλίμακας του προβλήματος και των προκλήσεων που αυτό επιφέρει στα κράτη μέλη της Ένωσης.

Αυτή η κατάσταση εγείρει άμεσα δύο βασικά ερωτήματα:

- Πώς μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να εμποδίσει τους ανθρώπους να περνούν παράνομα από τα σύνορά της και στη συνέχεια να μένουν ασύλληπτοι εκμεταλλευόμενοι την έλλειψη διασυνοριακών ελέγχων μεταξύ των χωρών μελών της Ε.Ε.;
- Τι μπορεί να κάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση για να βοηθήσει τις χώρες προέλευσης των μεταναστών να συγκρατήσουν τους πολίτες τους στις χώρες τους;

Η γήρανση του πληθυσμού της Ευρώπης έχει επίσης προκαλέσει έντονη συζήτηση για το πώς θα πρέπει να χειριστεί η Ένωση την νόμιμη μετανάστευση: πώς δηλαδή μπορούν τα κράτη μέλη να προσελκύσουν τους ανθρώπους που χρειάζονται για να καλύψουν τα κενά του εργατικού δυναμικού τους, χωρίς να ανοίγουν την πόρτα στην ανεξέλεγκτη ροή των μεταναστών, οι οποίοι θα μπορούσαν να γίνουν βάρος για το κάθε κράτος-μέλος;

Τελικά, τίθεται η εξής ερώτηση: «ποιος θα κάνει τι»: σε ποιο βαθμό η μεταναστευτική πολιτική πρέπει να παραμείνει ζήτημα των κρατών μελών της Ε.Ε. και σε ποιο βαθμό πρέπει να αντιμετωπισθεί από την Ε.Ε. ή από κάποιο παγκόσμιο φορέα στο μεταβαλλόμενο κόσμο που ζούμε;

Η Ευρωπαϊκή προσέγγιση

Περίπου τα 2/3 των μεταναστών παγκοσμίως προέρχονται από τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, με τους μισούς από αυτούς να μεταναστεύουν σε αναπτυγμένες χώρες. Καθώς ο αριθμός των μεταναστών αυξάνεται, οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις εργάζονται για την εφαρμογή κοινών λύσεων στις προκλήσεις που προκύπτουν.

Το 1999, οι Ευρωπαίοι ηγέτες συμφώνησαν να δημιουργήσουν αυτό που οι ίδιοι περιέγραψαν ως περιοχή «Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης», προσδίδοντας έτσι νέες εξουσίες στην Ε.Ε. σε μια σειρά πολιτικών συμπεριλαμβανομένης της μετανάστευσης, του πολιτικού ασύλου και των συνοριακών ελέγχων (τρία μέλη κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία και η Δανία, διατήρησαν το δικαίωμα του «επιλέγω να μη συμμετέχω σε καμία νομοθεσία» σχετικά με τα θέματα αυτά).

Μετανάστευση

Σχεδόν το 4% του Ευρωπαϊκού πληθυσμού είναι μετανάστες προερχόμενοι από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι νόμιμοι μετανάστες μετακινούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση για ποικίλους λόγους, συμπεριλαμβανομένης της εργασίας, των σπουδών, της επιθυμίας να συναντήσουν μέλη της οικογένειάς τους ή να ζητήσουν προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.

Το 1999, τα μέλη κράτη της Ε.Ε. συμφώνησαν να συντονίσουν τις εθνικές πολιτικές τους όσον αφορά στη νόμιμη μετανάστευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με απώτερο στόχο τη δημιουργία ενός μόνο καθεστώτος για όλους τους μετανάστες που επιθυμούν να εισέλθουν στην Ε.Ε.

Ο ρόλος της Ε.Ε. είναι αυτή τη στιγμή περιορισμένος στο να ορίζει τις ελάχιστες προϋποθέσεις. Μεμονωμένα τα κράτη της Ε.Ε. έχουν ακόμη τον πλήρη έλεγχο των μεταναστευτικών τους πολιτικών σε θέματα που αφορούν την άδεια εργασίας και παραμονής, και τους αριθμητικούς περιορισμούς στους εργαζόμενους ανά κλάδο που μπορούν να μεταναστεύσουν.

Η απόφαση ορισμένων ευρωπαϊκών κυβερνήσεων να χορηγήσουν αμνηστία σε μέχρι πρότινος παράνομους μετανάστες, δίνοντάς τους έτσι το νομικό δικαίωμα να ζουν και να εργάζονται στις χώρες που τους «φιλοξενούν», έχει πυροδοτήσει ανησυχίες για την ικανότητα των κρατών μελών να ελέγξουν τη ροή των μεταναστών.

Ως απάντηση σε αυτές τις ανησυχίες, βρίσκεται υπό διαμόρφωση ένα κοινό πληροφοριακό σύστημα, το οποίο απαιτεί από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να πληροφορήσουν την Επιτροπή για τις όποιες αλλαγές στα θέματα της μετανάστευσης και του πολιτικού ασύλου (όπως αμνηστία στους παράνομους μετανάστες), οι οποίες είναι πιθανό να επιδρούν σε άλλα κράτη μέλη της Ένωσης.

Από το 2004, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την ευθύνη για τη θέσπιση νομοθεσίας στον τομέα αυτό. Νόμοι σχετιζόμενοι με τη *νόμιμη* μετανάστευση είναι απαραίτητο να συμφωνηθούν ομοφώνως στο Συμβούλιο Υπουργών, έτσι ένα μόνο κράτος μέλος μπορεί να ασκήσει βέτο σε οποιαδήποτε πρόταση. Όμως νόμοι που σχετίζονται με την *παράνομη* μετανάστευση αποφασίζονται με Πλειοψηφία από το Συμβούλιο και από την Ευρωπαϊκή Βουλή, η οποία έχει την ευθύνη να παίρνει αποφάσεις στον τομέα αυτό. Μέχρι τώρα, η Ε.Ε. έχει επικεντρωθεί στη δημιουργία κοινών ελαχίστων προϋποθέσεων, όχι στην αντικατάσταση των εθνικών συστημάτων μετανάστευσης.

Άσυλο

Το δικαίωμα της αναζήτησης ασύλου καθιερώθηκε μέσω μιας διεθνούς συμφωνίας, γνωστής ως 'Συνθήκη της Γενεύης', περισσότερο από 50 χρόνια πριν.

Όσοι αναζητούν άσυλο είναι μετανάστες που ψάχνουν προστασία από ποινικές διώξεις στις πατρίδες τους εξαιτίας ενός μεγάλου αριθμού πιθανών αιτιών στις οποίες συμπεριλαμβάνονται ο ρατσισμός, η θρησκεία και οι πολιτικές πεποιθήσεις. Πρόσφυγας είναι κάποιος του οποίου η αίτηση για άσυλο έχει γίνει αποδεκτή από τη χώρα υποδοχής. Το 2005, τα 25 κράτη μέλη της Ε.Ε. έλαβαν ένα σύνολο 237.840 αιτήσεων για άσυλο (μια μείωση της τάξεως του 46% από το 2001).

Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν συμφωνήσει να δημιουργήσουν ένα Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου μέχρι το 2010, με σκοπό την υλοποίηση ενός ενιαίου συνόλου κανόνων για τη λήψη αποφάσεων για όλες τις αιτήσεις παροχής ασύλου. Οι κυβερνήσεις διαχειρίζονται τα δικά τους συστήματα ασύλου σε εθνικό επίπεδο. Πάντως, η Ε.Ε. έχει θέσει τις ελάχιστες προϋποθέσεις σε ένα αριθμό τομέων. Οι αποφάσεις στον τομέα αυτό λαμβάνονται από κοινού από το Συμβούλιο Υπουργών και την Ευρωπαϊκή Βουλή.

Μια διακρατική συμφωνία γνωστή ως 'Συνθήκη του Δουβλίνου' έθεσε κανόνες για να αποφασιστεί ποιο κράτος μέλος θα μπορούσε να επεξεργαστεί αυτές τις αιτήσεις, - τυπικά η πρώτη χώρα στην οποία εισήλθε το άτομο προς αναζήτηση ασύλου. Αυτή έχει ως σκοπό να εμποδίσει την «αγορά ασύλου» την υποβολή δηλαδή πολλαπλών αιτήσεων για άσυλο. Η Συνθήκη υποστηρίζεται από το EURODAC, ένα σύστημα ταυτοποίησης όλων των ατόμων που εισήλθαν από τα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης προς αναζήτηση ασύλου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επίσης αναπτύσσει Περιφερειακά Προγράμματα Προστασίας για να βοηθήσει τους μετανάστες, οι οποίοι αναγκάστηκαν να μετακινηθούν εξαιτίας διαμαχών ή διωγμών. Ένα Ευρωπαϊκό Ταμείο για τους Πρόσφυγες παρέχει χρήματα για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τις συνθήκες υποδοχής των ατόμων που ζητούν άσυλο, μέτρα για την ένταξη των προσφύγων και βοήθεια για εκείνους που θέλουν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους.

Κάποια κράτη μέλη της Ε.Ε. από το Νότο έχουν ζητήσει από την Ε.Ε. να αναπτύξει τρόπους πιο ομοιόμορφης κατανομής του οικονομικού βάρους της συρροής των αιτούντων άσυλο, μεταξύ των μελών της Ε.Ε., όμως η πρόοδος στον τομέα αυτό είναι περιορισμένη.

Συνοριακοί Έλεγχοι

Το δικαίωμα των πολιτών να κινούνται ελεύθερα στην Ε.Ε. ήταν μία από τις «θεμελιώδεις ελευθερίες» που προστατευόταν με ευλάβεια από την ιδρυτική Συνθήκη του 1957. Όμως οι πολίτες υπόκειντο ακόμη σε συνοριακούς ελέγχους καθώς μετακινούνταν μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών.

Το 1995 ετέθη σε ισχύ η Συνθήκη του Σένγκεν (Schengen) – μια συμφωνία υπογεγραμμένη από τα περισσότερα κράτη μέλη της Ε.Ε. που αποσκοπούσε στην κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορά τους. Κάποιες Ευρωπαϊκές χώρες επέλεξαν να παραμείνουν εκτός συστήματος και εκείνες οι οποίες μπήκαν στην Ένωση το 2004 και το 2007 δεν έχουν ακόμη γίνει δεκτές, γεγονός που σημαίνει ότι ο έλεγχος των συνόρων ισχύει ακόμη μεταξύ αυτών των χωρών και εκείνων της περιοχής του Σένγκεν).

Επίσης, ακόμα και οι μετανάστες οι οποίοι έχουν λάβει το νόμιμο δικαίωμα να ζουν σε ένα κράτος μέλος της Ε.Ε. δεν μπορούν απαραίτητα να μετακινούνται ελεύθερα μέσα στην Ένωση.

Η νομοθεσία που καθορίζει την κατάσταση μακροπρόθεσμης παραμονής δίνει το δικαίωμα της ελεύθερης μετακίνησης σε εκείνους που είναι νόμιμοι κάτοικοι σε ένα κράτος μέλος για τουλάχιστον 5 χρόνια. Πριν από αυτό, οι μετανάστες δεν μπορούσαν να ζήσουν ή να δουλέψουν σε άλλη Ευρωπαϊκή χώρα χωρίς ειδική άδεια από το ευρωπαϊκό κράτος που αφορούσε. (Για παράδειγμα, εκείνοι οι μετανάστες που έτυχαν αμνηστίας σε συγκεκριμένο Ευρωπαϊκό κράτος δεν έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες).

Η κατάργηση των συνοριακών ελέγχων μεταξύ των κρατών μελών της Συνθήκης του Σένγκεν έχει επίσης συνοδευτεί από «αντισταθμιστικά μέτρα» για να την ενδυναμώση των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε..

Ενώ τα κράτη μέλη ακόμη αστυνομεύουν τα δικά τους σύνορα, με τα μέτρα αυτά μπορούν και εφαρμόζουν κοινούς κανόνες:

- στις διαδικασίες για την έκδοση βίζας
- στους διασυνοριακούς ελέγχους
- στην κατάρτιση κοινής λίστας των χωρών εκείνων που οι πολίτες τους ζητούν βίζα και
- στο συντονισμό της επιτήρησης των συνόρων.

Η Ε.Ε. έχει αναπτύξει «μέτρα υποστήριξης» όπως το Σύστημα Πληροφόρησης Σένγκεν (SIS) για να βοηθήσει στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εθνικών συνοριακών αρχών και να χρηματοδοτήσει προγράμματα εκπαίδευσης και διοικητικής συνεργασίας.

Το 2005, ιδρύθηκε μια αρχή διοίκησης των συνόρων, το Frontex, για να συντονίσει τη λειτουργική συνεργασία, να βοηθήσει στην εκπαίδευση των συνοριακών φυλάκων, να

προσφέρει αρωγή στα κράτη μέλη σε θέματα που απαιτούσαν αυξημένη τεχνική και λειτουργική υποστήριξη, και να αναπτύξει έρευνα και ανάλυση κινδύνου.

Ένταξη

Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν δώσει μεγάλη έμφαση, τα τελευταία χρόνια, στην ένταξη των μεταναστών στις κοινωνίες τους –αναγνωρίζοντας το γεγονός πως έχουν να αντιμετωπίσουν πολλές κοινές προκλήσεις- τονίζοντας σταδιακά την ανάγκη ενδυνάμωσης της συνεργασίας μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. στις πολιτικές ένταξης.

Το 2000, υιοθετήθηκε από την ΕΕ νομοθεσία κατά των διακρίσεων – η Οδηγία για την Φυλετική Ισότητα και η Οδηγία για την Ισότητα στην Απασχόληση- οι οποίες σχεδιάστηκαν για να περιορίσουν τις ανισότητες σε μια σειρά τομέων, όπως η φυλή και η εθνικότητα. Το Συμβούλιο Υπουργών συμφώνησε επίσης σε 11 Κοινές Βασικές Αρχές για την Ένταξη, με στόχο τη δημιουργία ενός πλαισίου μέσω του οποίου τα κράτη μέλη θα μπορούν να θέσουν τις αρχές για την ένταξη των μεταναστών. Αυτές οι αρχές αναδεικνύουν μεταξύ άλλων τη σημασία της πρόσβασης σε μαθήματα εκμάθησης της γλώσσας, στην εργασία και στις προσφερόμενες υπηρεσίες στη χώρα υποδοχής.

Πέραν αυτών όμως, η δράση της Ε.Ε. είναι περιορισμένη. Τα κράτη μέλη διαφοροποιούνται σημαντικά στις προσεγγίσεις που έχουν για την σύγκλιση και η Ένωση δεν έχει τη νομική εξουσία να θεσπίσει ένα κοινό μοντέλο. Εντούτοις, επεξεργάζεται μια σειρά μέτρων για να υποστηρίξει πολιτικές σε εθνικό επίπεδο και να προωθήσει την ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών (όπως ενός εγχειριδίου για την ένταξη των μεταναστών, μια ιστοσελίδα, ένα ηλεκτρονικό φόρουμ και ένα ταμείο ένταξης που θα βοηθήσει στην ανάπτυξη σχεδίων ένταξης των μεταναστών).

Διαχείριση της μετανάστευσης: η εξωτερική διάσταση

Πολλοί μετανάστες φτάνουν στα Ευρωπαϊκά σύνορα χωρίς τα απαραίτητα έγγραφα, όπως είναι η βίζα ή οι άδειες εργασίας.

Για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού η Ε.Ε. έχει αναπτύξει μια στρατηγική με τρία σκέλη:

- αυξημένους συνοριακούς ελέγχους για τη βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση του προβλήματος
- διεξαγωγή συνομιλιών με τις χώρες στις οποίες φτάνουν οι περισσότεροι μετανάστες ώστε να ενδυναμώσουν τη συνεργασία για τη διαχείριση της μετανάστευσης και
- ενθάρρυνση ανάπτυξης στις χώρες αποστολής, για να βοηθηθούν μακροπρόθεσμα να μειώσουν την συρροή μεταναστών.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, στις χώρες «αποστολής» έχουν προσφερθεί κίνητρα όπως στοχευμένη χρηματοδότηση, ευκαιρίες εκπαίδευσης και αυξημένοι αριθμοί νόμιμης μετανάστευσης ως επιβράβευση και ώθηση για ακόμη καλύτερες προσπάθειες αναχαίτησης της ροής της μετανάστευσης.

Ως μέρος της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας η οποία στοχεύει στην δημιουργία στενότερων σχέσεων με χώρες που βρίσκονται στα Ευρωπαϊκά σύνορα, η Ε.Ε. προσφέρει κίνητρα όπως είναι οι ελαστικοί κανόνες για την χορήγηση βίζας στις χώρες που συμφωνούν να δεχθούν πίσω παράνομους μετανάστες.

Χρησιμοποιούνται επίσης τοπικές συμφωνίες συνεργασίας με ομάδες χωρών για τη διευθέτηση του ζητήματος αυτού, που συμπεριλαμβάνουν την προσφορά ευρωπαϊκής χρηματοδότησης ώστε να βοηθήσουν τις χώρες διέλευσης να βελτιώσουν τον έλεγχο των συνόρων τους και τα συστήματα παροχής ασύλου, ως μέρος των προσπαθειών προώθησης συνεργασιών που αφορούν στη διαχείριση της μετανάστευσης και την ενδυνάμωση της ανάπτυξης.

Ευρωπαϊκή Πολιτική Εξέλιξη

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρησιμοποιεί ένα συνδυασμό πολιτικών οικονομικής βοήθειας και εμπορίου για να βοηθήσει την ενδυνάμωση της ανάπτυξης στις φτωχότερες οικονομικά χώρες, σε μια προσπάθεια να μειώσει το κίνητρο για μετανάστευση.

Η Ένωση και τα κράτη μέλη παρέχουν συνολική βοήθεια πάνω από 30 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως στις αναπτυσσόμενες χώρες – σχεδόν τα μισά από το σύνολο των χρημάτων που ξοδεύονται για τη βοήθεια των φτωχών χωρών ανά τον κόσμο. Περίπου 6 δισεκατομμύρια ευρώ από αυτά διοχετεύονται μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενώ τα υπόλοιπα προέρχονται απευθείας από τις εθνικές κυβερνήσεις.

Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει χρηματοδοτήσει χιλιάδες προγράμματα, δίνοντας έμφαση όχι μόνο στην ώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, στην προώθηση της αυτοβοήθειας και στην εξάλειψη της φτώχειας, αλλά επίσης στη βοήθεια θέσπισης δημοκρατικών θεσμών και στην προαγωγή της ειρήνης, της σταθερότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σε μια προσπάθεια ώθησης της οικονομικής ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες, η Ε.Ε. έχει επίσης ελαττώσει ή καταργήσει το δασμολόγιο και έχει ελαχιστοποιήσει τους περιορισμούς στα ποσοστά των περισσότερων εισαγωγών της από τέτοιες χώρες. Ωστόσο, και οι ίδιες οι Ευρωπαϊκές χώρες ωφελούνται από τέτοιες πρωτοβουλίες μέσω της αύξησης του εμπορίου με αυτές τις χώρες.

Συχνά είναι οι καλύτερα εκπαιδευμένοι, οι νεότεροι και οι ικανότεροι αυτοί που αποφασίζουν το ταξίδι της μετανάστευσης από τις αναπτυσσόμενες χώρες στην Ευρώπη και πολλοί στέλνουν μέρος όσων κερδίζουν στις οικογένειες τους στην πατρίδα τους. Παγκοσμίως, το συνολικό ποσό των εμβασμάτων υπολογίστηκε για το 2005 σε περισσότερα από 182 δισεκατομμύρια ευρώ, ξεπερνώντας το ποσό της επίσημης βοήθειας που παρέχεται από τη διεθνή κοινότητα σε πολλές χώρες.

Εξωτερική και αμυντική Ευρωπαϊκή πολιτική

«Η Ενιαία Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας» παρουσιάστηκαν ως μέρος των αλλαγών του κανονισμού της Ε.Ε., όπως συμφωνήθηκε από τα κράτη μέλη της στις διαπραγματεύσεις της Συνθήκης του Μάαστριχτ, το 1992.

Η πολιτική αυτή αποσκοπούσε στην εναρμόνιση της εξωτερικής πολιτικής των 27 κρατών μελών, όπου αυτό ήταν δυνατό.

Οι αποφάσεις σε αυτόν τον τομέα λαμβάνονται από τις κυβερνήσεις, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να έχει περιορισμένο μόνο ρόλο.

Στο πλαίσιο της πολιτικής αυτής η Ε.Ε. έχει λάβει πολλές πρωτοβουλίες, ξεκινώντας διπλωματικές προσπάθειες για την επίτευξη ειρήνης, αποστέλλοντας παρατηρητές σε περιοχές έντασης και παρέχοντας ειρηνευτικές δυνάμεις. Συμβάλλοντας στην επίλυση των διαφορών και προωθώντας την ειρήνη και την σταθερότητα, οι πρωτοβουλίες αυτές αποτελούν το κλειδί για τον περιορισμό του αριθμού των ανθρώπων που τρέπονται σε φυγή από τις πατρίδες τους σε μια ύστατη προσπάθεια να δραπετεύσουν από τους διωγμούς και να γλιτώσουν από τη βία.

Η 'Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας' παρουσιάστηκε το 1999 με στόχο να δώσει στην Ε.Ε. τη δυνατότητα να διεξάγει επιχειρήσεις αναπτύσσοντας ακαριαία δύναμη περίπου 60,000 στρατευμάτων, έτοιμα να παραταχθούν σε θέσεις μάχης μέσα σε 60 ημέρες και ικανά να παραμείνουν στο πεδίο μάχης για ένα έτος.

Τα κράτη μέλη της Ε.Ε. δε βρίσκουν πάντα εύκολο να συμφωνήσουν σε κοινή προσέγγιση σε αυτόν τον τομέα. Μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτό σημαίνει ότι οι προσπάθειες για ενιαία πολιτική εγκαταλείπονται. Σε άλλες, μικρότερες ομάδες κρατών μελών έχουν τη δυνατότητα να αποφασίσουν να πάρουν πρωτοβουλίες για συγκεκριμένη εξωτερική πολιτική ή πολιτική ασφαλείας, ενώ άλλες επιλέγουν να μη συνεργαστούν.

Ροή μεταναστών στην Ευρώπη το 2005

Καθαρή μετανάστευση (δηλ. μετανάστευση μείον αποδημία)

Οι πέντε πρώτες χώρες (απόλυτοι αριθμοί)		Οι πέντε πρώτες χώρες (μετανάστες ανά 1,000 άτομα πληθυσμού)	
Γαλλία	97.500	Αυστρία	6
Γερμανία	79.000	Ιρλανδία	12,8
Ηνωμένο Βασίλειο	220.000	Ισπανία	15
Ισπανία	651.300	Κύπρος	19
Ιταλία	260.700	Λουξεμβούργο	5,8

Καθαρή μετανάστευση στην ΕΕ των 25 (ανά 1000 άτομα στον εθνικό πληθυσμό), το 2005	
Αυστρία	6,0
Βέλγιο	4,8
Γαλλία	1,6
Γερμανία	1,0
Δανία	1,2
Ελλάδα	3,6
Εσθονία	0
Ηνωμένο Βασίλειο	3,5
Ιρλανδία	12,8
Ισπανία	15,0
Ιταλία	4,4
Κύπρος	19,0

Λετονία	-0,2
Λιθουανία	-2,6
Λουξεμβούργο	5,8
Μάλτα	0,3
Ολλανδία	0,6
Ουγγαρία	1,7
Πολωνία	-0,3
Πορτογαλία	3,6
Σλοβενία	3,3
Σλοβακία	0,6
Σουηδία	3,0
Τσεχία	3,5
Φινλανδία	1,7

Αριθμός μεταναστών σε επιλεγμένες ευρωπαϊκές χώρες το 2005 (ως ποσοστό του πληθυσμού)	
Αυστρία	13,0%
Βέλγιο	11,4%
Γαλλία	10,0%
Γερμανία	13,0%
Δανία	6,3%
Ελλάδα	10,3%
Ηνωμένο Βασίλειο	9,3%
Ιρλανδία	11,0%
Ισπανία	5,3%
Ιταλία	2,5%
Λουξεμβούργο	33,1%
Ολλανδία	10,6%
Ουγγαρία	3,2%
Πολωνία	1,6%
Πορτογαλία	6,7%
Σλοβακία	3,9%
Σουηδία	12,2%
Τσεχία	4,9%
Φινλανδία	3,2%

Αριθμός προσφύγων στην Ευρώπη το 2005	
Αυστρία	21.230
Βέλγιο	15.282
Βουλγαρία	4.413
Γαλλία	137.316
Γερμανία	700.016
Δανία	44.374
Ελλάδα	2.390
Εσθονία	7
Ηνωμένο Βασίλειο	293.459
Ιρλανδία	7.113
Ισπανία	5.374
Ιταλία	20.675
Κύπρος	701
Λετονία	11
Λιθουανία	531
Λουξεμβούργο	1.822
Μάλτα	1.939
Ολλανδία	118.189
Ουγγαρία	8.046
Πολωνία	4.604
Πορτογαλία	363
Ρουμανία	2.056
Σλοβακία	368
Σλοβενία	251
Σουηδία	74.915
Τσεχία	1.802
Φινλανδία	11.809
Σύνολο	1.479.056